

ПАМ'ЯТІ ГРИГОРІЯ ПАВЛОВИЧА СТАНКЕВИЧА (1954–2021) – УКРАЇНСЬКОГО ПЕДАГОГА, ТАЛАНОВИТОГО КРАЄЗНАВЦЯ

Цьогоріч у жовтні Григорію Павловичу мало би виповнитися 70 років, проте його життєвий шлях обірвався через хворобу. Він народився 28 жовтня 1954 р. в селищі Радуль тодішнього Любецького району Чернігівської області УРСР. Закінчив Радульську середню загальноосвітню школу. Із 1975 по 1979 рр. навчався в Київському педагогічному інституті імені О.М. Горького (нині – Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова).

Понад десять років Г.П. Станкевич присвятив викладацькій діяльності в Радульській середній загальноосвітній школі, зокрема, працював учителем історії, завучем та директором школи.

У 1998 р. переїхав до м. Суми, де з 1 вересня працював викладачем гуманітарних дисциплін вищої категорії, викладачем-методистом в Коледжі Сумського національного аграрного університету. Серед колег користувався беззаперечним авторитетом і повагою, згодом обіймав посаду заступника директора Коледжу з навчальної роботи.

Багато років Григорій Павлович увесь вільний від роботи час приділяв історико-краєзнавчим пошукам. Основним напрямком його наукової діяльності були дослідження з історії старообрядництва на Чернігівщині, зокрема в слободі Радуль та посаді Добрянка. Із 1985 р. ним на цю тему написані та опубліковані в різних періодичних виданнях близько 20 наукових праць і статей, зокрема в «Сіверянському літописі» (№ 6, 2002) побачила світ його стаття «Чернігівські старообрядницькі слободи (сmt Добрянка і Радуль Ріпкинського району) за матеріалами перепису 1729 року».

Окрім того, наш земляк-краєзнавець видав російською мовою три невеликі книжки з історії Радуля:

– Радульская летопись. Хроника событий истории Радуля. XVII век – 1917 г. Сумы, 2004. 50 с.;

– С древлеправославной верой, надеждой и любовью: краткий очерк по истории Радуля. Сумы: Корпункт, 2009. 58 с.;

– Raduliana. Указатель документов, материалов и публикаций по истории Радуля. Сумы, 2015. 98 с.

У покажчику Григорієм Станкевичем здійснено спробу узагальнити всі наявні на 2015 р. джерела, зокрема на електронних носіях, у яких є хоча б згадка про Радуль або радульців, та донести цю інформацію до відома всіх охочих вивчати історію Радуля за першоджерелами. У цій роботі наведені, зокрема, 173 архівних джерела та рукописів, 1061 друковане джерело, 30 картографічних.

У 2006 р. Добрянський селищний голова, краєзнавець Олександр Алгінін, далекі родичі якого довгий час мешкали в слободі Радуль, видав книгу «Корни: очерки по истории русских старообрядческих слобод Добрянки и Радуля». У книзі розміщені статті про історію Радуля, які підготував Г. Станкевич, зокрема: «Старообрядцы в нашем крае», «Черниговские старообрядческие слободы (Добрянка и Радуль): по материалам переписи 1729 года»; «Радуль. Краткий очерк истории (конец XVII века – 1917 год)».

Продовжуючи співпрацювати зі Г. Станкевичем, О. Алгінін в іншій книзі «Сад Памяти: очерки из истории Добрянки», яка вийшла друком 2013 р., знову розмістив його статтю – «Новый источник по истории Стародубско-Черниговских старообрядческих слобод», – де ідеться, в основному, про посад Добрянку, зокрема оприлюднено рукопис другої половини XIX ст. «Описание посада Добрянки, Городничского уезда Черниговской губернии».

У листопаді 2007 та 2014 рр. Григорій Павлович брав участь у VIII та XI міжнародних науково-практичних конференціях «Старообрядчество: история, культура, современность», що проходили в Москві. На конференціях він виступав із доповідями, відповідно: «Из истории Покровского единоверческого прихода слободы Радуль Черниговской губернии в XIX в.» та «Старообрядцы на Северо-Востоке Украины (Сумская область)».

Помер Г.П. Станкевич 3 січня 2021 р., похований на цивільному кладовищі в своєму улюбленому Радулі.

Пам'ять про цю непересічну особистість, талановитого краєзнавця залишиться назавжди в серцях односельців та багатьох його земляків, а також серед дослідників історії Чернігівщини.

Олександр Асадчев, Віталій Шуміло

